ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ବନାମ

ଭଲ୍ଲଭାପୁରମ ରବି

14 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1984

[ଇ.ଏସ୍. ଭେଙ୍କଟରାମାୟା ଏବଂ ସବ୍ୟସାଚୀ ମୁଖାର୍ଜୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦ୍ୱୟ]

ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973 – ଧାରା 433A – ସଂଶୋଧିତ ଆନ୍ଧ୍ର ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଇନ, 1925 ର ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିବା ଜଣେ କିଶୋର ଅପରାଧୀଙ୍କୁ, ସେ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପରେ ମୁକ୍ତ କରିବାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରେ କି?

ଆନ୍ଧ୍ର ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଇନ, 1925 – ଧାରା 10-A, ଯାହାକି ମାଡ୍ରାସ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ (ସଂଶୋଧନ) ଆଇନ, 1939 (ମାଡ୍ରାସ ଆଇନ XIII, 1939) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା – ଧାରା 10-A, ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973 ର ଧାରା 433A ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ।

ଉତ୍ତରଦାତା, ଜଣେ କିଶୋର, ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 302 ଅନୁସାରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଉତ୍ତରଦାତା କାରାଗାରରେ କିଛି ମାସ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବା ପରେ, ଆପିଲକାରୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆନ୍ଧ୍ର ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଇନ, 1925 ର ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ଜାରି କରିଥିବା ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବେ। ଉତ୍ତରଦାତା 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ମୁକ୍ତ ହେଉନଥିବାରୁ, ସେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବନ୍ଦୀ ଉପସ୍ଥାପନ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କଲେ। ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କରି ଆପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ। ଏହା ପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହି ଆବେଦନକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି। ଆପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ, ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973 ର ଧାରା 433A ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ, ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାକୁ ଏମିତି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଛି ଯେଉଁଠାରେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଦଣ୍ଡ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟୁନ 14 ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିନଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁକ୍ତି

ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ସେ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖାଯାଇଥିଲେ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ କରାଯାଇଲା,

ନିର୍ଣ୍ଣିତ: ଆପିଲକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 433A ରେ ଥିବା 'କାରାଗାର' ଏବଂ 'କାରାଦଣ୍ଡ' ଶବ୍ଦଗୁଡିକୁ ଓ ଆଇନର ଧାରା 10-A ସହ ଧାରା 8 କୁ ସହିତ ପଢିଲେ ଯେ ପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ତାହାକୁ ଅଣଦେଖା କରୁଛି । ସମ୍ବିଧାନର ସପ୍ତମ ତାଲିକାର ତାଲିକା-II ର ଲିଖିତ ବିଷୟ 4, ଯାହା ଏପରି— "କାରାଗାର, ସଂଶୋଧନାଗାର, ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ସେହିପରି ଅନ୍ୟ ସଂସ୍ଥାମାନେ, ଏବଂ ସେଠାରେ ରଖାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ..." — ଏହା ମଧ୍ୟ କାରାଗାର ଓ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ କରେ। ଧାରା 433A କେବଳ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରେ ଯିଏ ପ୍ରକୃତରେ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି। ଯେତେବେଳେ ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ଜଣେ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିଷୟରେ ଆଦେଶ ହୁଏ ଏବଂ ସେ ତାହା ଅନୁଯାୟୀ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଆନ୍ତି, ସେ ଆଉ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରୁଥିବା ବନ୍ଦୀ ହୋଇନଥାନ୍ତି। ସେ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖାଯାଇଥିବା ଜଣେ ନଜରବନ୍ଦୀ (detenu) ହେବେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମାମଲାରେ ଆଇନର ଧାରା 8 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଧାରା 10-A ର ଦୁଇଟି ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିରୋଧ ଥିବା ସତ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ବିଧାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ "ଯେପରିକି" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଧାରା 8 ଅନୁସାରେ ରଖାଯାଇଥିବା ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ଯେ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ମିଳେ, ସେଗୁଡିକୁ ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିବା ବନ୍ଦୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ। ଧାରା 8 ଅନୁସାରେ, ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସର୍ବାଧିକ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଖାଯାଇପାରେ ଏବଂ କେବେବି ସେ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପରେ ନୁହେଁ । ଧାରା 14 ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କୁ ପୁଣି କାରାଗାରକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ, ଏବଂ ଧାରା 14 ମଧ୍ୟ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ ଯାହାଙ୍କ ବିଷୟରେ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପରିଚାଳକ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ରିପୋର୍ଟ ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ଯଦି ଧାରା 14 ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ, ତେବେ ଧାରା 433A ର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ପୁଣି କାରାଗାରକୁ ପଠାଇବାର କୌଣସି ବୈଧ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଏହାସହ ଏକ ବିଚିତ୍ର ପରିସ୍ଥିତି ଉଦ୍ଭବ ହୁଏ— ଯଦି ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖାଯାଇଥିବା ସମୟକୁ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିଥିବା ସମୟ ଭାବେ ଗଣନା କରାଯିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା କାରାଦଣ୍ଡର ପରିବର୍ତ୍ତେ ରଖାଯାଇଥିବା ଅଟକ ଏବଂ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ କାରାଗାର ନୁହେଁ, ତେବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଧାରା 433A ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ 14 ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଗଣନା ସମୟରେ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରହିଥିବା

ସମୟକୁ କ୍ରେଡିଟ୍ ଭାବେ ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଯଦି ଏପରି ହୁଏ, ତେବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରହିଥିବା ସମୟର ସମାନ ଅତିରିକ୍ତ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବାକୁ କହିବାକୁ ପଡିବ କି, ଯାହା ଧାରା 433A ର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ? ଏହା ନିଶ୍ଚୟ ଭାବେ ଉଚିତ ହେବ ନାହିଁ।

ଏମ୍ପରର ବନାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶିଭରାମ, ଏ.ଆଇ.ଆର. 1933 ବମ୍ବେ 461 (ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖଣ୍ଡପୀଠ), ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି।

ଟି. ମୁନିରତ୍ନମ ରେଡ୍ଡି ଓ ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କ ବିଷୟରେ, ଏ.ଆଇ.ଆର. 1955 ଆନ୍ଧ୍ର 118; କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ ଅର୍ଥାତ୍ କିଚ୍ଚନଙ୍କ ବିଷୟରେ, ଏ.ଆଇ.ଆର. 1949 ମାଡ୍ରାସ 109; ପେରିୟାସ୍ୱାମୀ ଆସାରୀଙ୍କ ବିଷୟରେ, ଏ.ଆଇ.ଆର. 1949 ମାଡ୍ରାସ 223 ଏବଂ କେଶବନ ବନାମ କେରଳ ରାଜ୍ୟ, 1957 କେ.ଏଲ୍.ଜି. 1049 — ବାତିଲ୍ କରାଯାଇଛି।

ଯଦି ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ତାଙ୍କ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡର ସମସ୍ତ ଅବଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଠାରେ ରଖାଯିବ, ତେବେ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶୀଘ୍ର ହିଁ 'ଆଜୀବନ ଦଣ୍ଡଭୋଗୀମାନଙ୍କ' ଥିବା ଏକ କାରାଗାରରେ ପରିଣତ ହେବ ଏବଂ ଆଇନର ଧାରା 8 ଅନୁସାରେ ରଖାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବୟସ୍କ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ସହିତ ରହିବେ; ଏହା ଦ୍ୱାରା ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହେବ। ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାସମ୍ଭବ ସେହି ପ୍ରକାରର ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ଉଚିତ, ଯାହା ବିଧାନକୁ ନିରର୍ଥକ କରିଦିଏ। ଦ୍ୱିତୀୟ କାରଣ ହେଉଛି, ଧାରା 10-A ର ଦ୍ୱିତୀୟ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ "ଯେପରିକି" ଶବ୍ଦଗୁଡିକ ଏକ କଳ୍ପିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରେ, ଏବଂ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ତାହାର ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ।

ଇଷ୍ଟ ଏଣ୍ଡ ଡ୍ୱେଲିଂସ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଫିନ୍ସବେରୀ ବୋରୋ କାଉନ୍ସିଲ୍, [1952] ଏ.ସି. 109 (ପୃଷ୍ଠା 132), ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଯଦି ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖାଯାଇଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ, ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ତାହାର ଅଟକାବସ୍ଥାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଧି ଶେଷ କରିବା ପରେ ପୁନଃ କାରାଗାରକୁ ପଠାଯିବ, ତେବେ ଏହା ଆଇନର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିଦେବ; ଯାହାକି କିଶୋର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ସୁଧାର ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ ପାଇଁ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ। ସେହିପରି, ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପୂରଣ କରିଲେ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ବୋଣ୍ଡିଲି ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂହ ବନାମ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ସରକାର, 1983 (2) ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଆଇନ ପତ୍ରିକା 262 — ସମର୍ଥିତ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ଆନ୍ଧ୍ର ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଇନ, 1925, ଯାହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଭାବେ ଏକ ଛୋଟ ବର୍ଗର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ, ଅର୍ଥାତ୍ କିଶୋର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବନ୍ଧ କରେ, ଏବଂ ଯାହାର ନିର୍ମାଣ ରାଜ୍ୟ ତାଲିକାର ଲିଖିତ ତଥ୍ୟ 4 ରେ ଥିବା "କାରାଗାର" ଏବଂ "ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ସଂସ୍ଥା" ଶବ୍ଦରୁ ମିଳୁଥିବା ବିଧାନମୂଳକ କ୍ଷମତାରୁ ହୋଇଛି, ସେହି ଆଇନଟି ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ହେବାରୁ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ସହିତ ଧାରା 433A ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରଖେ, କାରଣ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ସଂସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏହି ଆଇନର ପ୍ରୟୋଗକୁ ବାଦ ଦେବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 433A କୁ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆନାଯାଇନଥିଲା ଯେ, ଧାରା 10-A ପରି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ନଷ୍ଟ କରାଯିବ; ବରଂ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଧାରା 432 ଅନୁସାରେ ଅନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଓ ଇଚ୍ଛାଧୀନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା, ଯେଉଁଥିରେ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ପାଇଥିବା ଦଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର ଦଣ୍ଡକୁ କେବେ କେବେ 5 ରୁ 6 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମାଇ ଦିଆଯାଉଥିଲା।

ମାରୁ ରାମ ଆଦି ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଓ ଅନ୍ୟ, [1981] 1 ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରିପୋର୍ଟ 1196 — ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଗଲା ଏବଂ ପୃଥକ୍ କରାଗଲା ।

ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 433A, ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ବ୍ୟବହୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ, ଏବଂ ସଂସଦ ଧାରା 433A ପ୍ରଣୟନ ସମୟରେ କିଶୋର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ମିଳୁଥିବା ସୁବିଧାକୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିନଥିଲା । ସେହିପରି, ଧାରା 10-A ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହିବ ଏବଂ ଧାରା 433A ପ୍ରବଳ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବ ଦିଆଯିବ।

ଗଣପତି, 1983 ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ ପତ୍ରିକା 509 ରେ — ବାତିଲ୍ କରାଗଲା।
କୁନ୍ୱର ବହାଦୁର ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ, ଏଆଇଆର 1979 ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 1509 — ସନ୍ଦର୍ଭ କରାଗଲା।

(ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସବ୍ୟସାଚୀ ମୁଖର୍ଜୀଙ୍କ ମତ)

ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଇନ, 1925ର ଧାରା 10-A ରେ କିଛି ବିରୋଧାଭାସ (ଅସଙ୍ଗତି) ରହିଛି । ଏହା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ 'ଦଣ୍ଡିତ କିଶୋର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା'ର କ୍ଷମତା ଦେଇଥାଏ । ପୁଣି ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ, ଯଦି

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯେ କୌଣସି କିଶୋର ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖିବା ଉଚିତ, ତେବେ ସେହି ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦିଆଯିବ, *'ଯେଉଁଠାରେ ସେ ତାହାର ଅବଶିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା କିଛି ଅଂଶ ଭୋଗ କରିବ'* (ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି)। ଏହି ଧାରା ଆହୁରି କହେ ଯେ, ଏହି ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ଏପରି ଲାଗୁ ହେବ ଯେପରି ସେ ପ୍ରଥମେ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରହିବାକୁ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥାନ୍ତା । ମୋର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଇଷ୍ଟ ଏଣ୍ଡ ଡ୍ୱେଲିଂସ୍ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଫିନ୍ସବରୀ ବରୋ କାଉନସିଲରେ ଲର୍ଡ ଆସ୍କିଥ୍, ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚାରିତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଆଧାର କରି ଏହାକୁ ଧାରଣା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାର ମୂଳ ଦଣ୍ଡ ଆଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା। କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବରେ, ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ଆଦେଶ ଦେବା ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଯେଉଁ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, ସେଥିରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ କୁହାଯାଏ ଯେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖାଯିବ ଯାହାଫଳରେ ସେ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହାର ଅବଶିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବ। ସେହିପରି, ସକ୍ଷମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଯେ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଛନ୍ତି, ତାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ନଜରବନ୍ଦୀ 'ଅବଶିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବ'। ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଏହାକୁ ଧାରଣା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଆଦାଲତ ମୂଳ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ସମୟରେ ଏହିପରି ଦଣ୍ଡ ଦେଇଥିଲା। ଏପରି ବିଷୟରେ ଆଇନ ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବା ଉଚିତ, ଏବଂ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସରକାରଙ୍କୁ ଧାରା 10-A ର ଭାଷା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା କିମ୍ବା ସେହି ଧାରା ଅନୁସାରେ ଆଦେଶ ଦେବା ବେଳେ ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟତା ରଖିବା ବିଷୟଟି ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ।

ଇଷ୍ଟ ଏଣ୍ଡ ଡୱେଲିଂସ୍ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଫିନ୍ସବରୀ ବରୋ କାଉନସିଲ୍,[1952] ଆବେଦନ ମାମଲା 109, ପୃଷ୍ଠା 132 — ସନ୍ଦର୍ଭ କରାଗଲା।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: 1984ର ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 254 ।

ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 29 ନଭେମ୍ବର, 1983 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ (ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6601ର 1983) ବିରୋଧରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ।

ପି. ରାମ ରେଡ୍ଡି, ଜି. ନରସିଂହୁଲୁ — ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ।

ଏ. ସୁବ୍ବା ରାଓ — ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭେଙ୍କଟରାମୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ରାୟଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନରେ ଉଠିଥିବା ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973 (ପରେ 'ସଂହିତା' ବୋଲି କୁହାଯିବ) ର ଧାରା 433A ଲାଗୁ ହେବା ପରେ, ଏକ କିଶୋର ଅପରାଧୀ, ଯିଏ ଏମିତି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଛି ଯେଉଁଠାରେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଏକ ଦଣ୍ଡ, ଏବଂ ପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଆନ୍ଧ୍ର ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଇନ, 1925 (ପରେ 'ଆଇନ' ବୋଲି କୁହାଯିବ) ର ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଛି, ସେଠାରେ ତାକୁ ଅତି କମରେ ଚଉଦ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କିମ୍ବା କାରାଗାରରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ କି ନୁହେଁ।

ଉତ୍ତରଦାତା ବଲ୍ଲଭପୁରମ ରବିଙ୍କ ଜନ୍ମ 28 ଏପ୍ରିଲ, 1960 ରେ ହୋଇଥିଲା। ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ, ସେ ଏବେ ମଧ୍ୟ କିଶୋର ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବାବେଳେ ଘଟିଥିବା ଗୋଟିଏ ଘଟଣାକୁ ନେଇ, ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 302 ଅନୁସାରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧରେ ସେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ 29 ଏପ୍ରିଲ, 1980 ରେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶର ଗୁଣ୍ଟୁରର ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟରେ ରହିଥିବା 1980ର ଦୌରା ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 51 ରେ ତାଙ୍କୁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା। 12 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1980 ରେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପକାରୀ ହେବ ବୋଲି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ, ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ G.O. Rt. ସଂଖ୍ୟା 2394, ଗୃହ (କାରାଗାର-B) ବିଭାଗ, ତାରିଖ 12 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1980 ରେ ଏକ ଆଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖି ତାଙ୍କର ଅବଶିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡକୁ ସେ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୋଗ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଏହା ଅନୁସାରେ, 14 ଅକ୍ଟୋବର, 1980 ରେ ତାଙ୍କୁ ବିଶାଖାପାଟନମର ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ଆଇନର ଧାରା 19-C ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କର ପରିଶ୍ରମ ଏବଂ ଭଲ ଆଚରଣ ଆଧାରରେ ତାଙ୍କୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀ 'ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ବନ୍ଦୀ' ଭାବେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଥିଲା । 28 ଏପ୍ରିଲ, 1983 ରେ ସେ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ, *ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବୋଣ୍ଡିଲି ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂହ ବନାମ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ସରକାର* [1]ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା। ତେଣୁ ସେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏକ ପତ୍ର ପଠାଇ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବନ୍ଦୀ ଉପସ୍ଥାପନ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ। ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ପତ୍ରକୁ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ, 29 ନଭେମ୍ବର, 1983 ରେ 1983ର ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6601 ରେ ଆଦେଶ ଦେଇ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ

([1])1983 (2) ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଲ ଜର୍ନାଲ 262

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁସାରେ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ।

ସାର୍ବଜନୀନ ହିତରେ କାମ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ, ଯଥା ସାର୍ ଏଭଲିନ୍ ରଗଲ୍ସ-ବ୍ରାଇଜ୍(1857–1937)ଙ୍କ ଅନବରତ ପ୍ରୟାସ ଏବଂ ସମାଜର ପ୍ରମୁଖ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚାଳିତ ଆନ୍ଦୋଳନର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ, 1894 ମସିହାରେ ଇଂଲଣ୍ଡରେ କାରାଗାର ପରିଚାଳନା ସମ୍ପର୍କରେ ଦୁଇଟି ସାର୍ବଜନୀନ ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ତଦନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ଯେ, ଗତ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷଭାଗରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରାୟ 16 ରୁ 21 ବର୍ଷ ବୟସର 20,000 ଯୁବ ଅପରାଧୀ କାରାଗାରକୁ ପଠାଯାଇଥିଲେ, ଏବଂ ଏହିପରି ଅନେକ ଯୁବକଙ୍କୁ କାରାଗାରକୁ ଲିଖିତ ତଥ୍ୟ କରିବାରୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଉପାୟ ଖୋଜିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, କାରଣ କାରାଗାର ଆଜୀବନର କୁପ୍ରଭାବ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତବୟସ୍କ ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କ ସହ ନିକଟ ସମ୍ପର୍କରେ ରହିବାରୁ ସେମାନେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ପେଶାଦାର ଅପରାଧୀ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଏହାର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ ବ୍ରିଟିଶ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଟି ଆଇନ ପାସ୍ ହୋଇଥିଲା, ଯଥା —ଅପରାଧ ପ୍ରତିରୋଧ (ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍) ଆଇନ, 1908 ଏବଂ ଶିଶୁ ଆଇନ, 1908 । ପରେ 1948, 1961 ଓ 1972 ମସିହାର ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟ ଆଇନଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ 1969 ମସିହାର ଶିଶୁ ଓ କିଶୋର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଆଇନ ଆସିଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ କିଶୋର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିସ୍ତୃତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ। ଏହି ସମସ୍ତ ଆଇନର ମୂଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଉଛି — ଯଦି ଆପରାଧିକ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଶିଶୁ କିମ୍ବା କିଶୋରମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ କାରାଦଣ୍ଡର ବଦଳରେ କାରାଗାର ବ୍ୟତୀତ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନରେ ଅଟକ ରଖି, ସେମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଏ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ମାନସିକ, ଶାରୀରିକ ଏବଂ ନୈତିକ ଉନ୍ନତି ହୁଏ, ତେବେ ସେମାନେ ସୁଧାରିତ ହୋଇ ସମାଜରେ ପୁନର୍ବାସ ପାଇପାରିବେ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅପରାଧ କରିବାର ରୁଚି ରହିବ ନାହିଁ। ସାଧାରଣତଃ ଏହା ମନେ କରାଯାଉଥିଲା ଯେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୟସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅପରାଧୀଙ୍କୁ "ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଭଲ ନାଗରିକ" ଭାବରେ ଦେଖାଯାଇପାରେ; ତାଙ୍କର ଅପରାଧୀ ହେବାର କାରଣ ଶାରୀରିକ ଅବନତି କିମ୍ବା ଖରାପ ସାମାଜିକ ପରିବେଶ ହୋଇପାରେ; ଏବଂ ରାଜ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ସେମାନଙ୍କୁ ସୁଧାରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା, ତୁରନ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତବୟସ୍କ ପେଶାଦାର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ସହ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରିବା ନୁହେଁ (ଦେଖନ୍ତୁ ଏନସାଇକ୍ଲୋପିଡିଆ ବ୍ରିଟାନିକା, ପୃଷ୍ଠା 923)। ଏହିପରି କିଶୋର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଣାଳୀକୁ "ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ପ୍ରଣାଳୀ" ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଇଂଲଣ୍ଡର କେଣ୍ଟ୍ ଅଞ୍ଚଳର ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ନାମକ ଗାଁରୁ ଆସିଛି, ଯେଉଁଠାରେ 16 ରୁ 21 ବର୍ଷ ବୟସର ଛୋଟ ଛୋଟ ପୁଅମାନଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପରୀକ୍ଷା ଏକ ପୁରୁଣା କାରାଗାରରେ 1908 ମସିହାର ଆଇନ ପାସ୍ ହେବା ପୂର୍ବରୁ

କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଏହି ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ପ୍ରଣାଳୀ ସମସ୍ତ କମଣ୍ୱେଲଥ ଦେଶରେ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଥିଲା। ସେହିପରି ଏକ ଆଇନ ହେଉଛି 1925 ମସିହାରେ ପ୍ରଣୟିତ ଏହି ଆଇନ, ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି କିଶୋର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ଅଟକ ରଖିବା ଏବଂ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ପାଇଁ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନା ଏବଂ ନିୟମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା। ଏହି ଆଇନର ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ, ଅର୍ଥାତ୍ ଧାରା 2(1) ଓ 2(2), ଧାରା 8 ଏବଂ ଧାରା 10-A, ସହଜ ସନ୍ଦର୍ଭ ପାଇଁ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଉଛି —

"2. ଏହି ଆଇନରେ, ବିଷୟ ବା ପରିପ୍ରେକ୍ଷ୍ୟରେ କୌଣସି ବିରୋଧାଭାସ ନଥିଲେ—

(1) "କିଶୋର ଅପରାଧୀ" ବୋଲି ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏମିତି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଯିଏ କୌଣସି ଅପରାଧ ପାଇଁ କାରାଦଣ୍ଡଯୋଗ୍ୟ ଅଭିଯୋଗରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛି, କିମ୍ବା ଯିଏ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 106 କିମ୍ବା 118 ଅନୁଯାୟୀ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାହା ହେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛି, ଏବଂ ଏହି ଦୋଷୀ ସ୍ଥିରକରଣ କିମ୍ବା ସୁରକ୍ଷା ଦେବାରେ ବିଫଳତା ସମୟରେ ତାହାର ବୟସ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ 21 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ।

(2) "ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ" ବୋଲି ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକ ସୁଧାରାତ୍ମକ ସଂସ୍ଥା, ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଅଟକ ରଖାଯାଇଥିବା କିଶୋର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ସେମାନେ ଏମିତି ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ ଓ ନୈତିକ ପ୍ରଭାବରେ ରଖାଯାନ୍ତି, ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ସୁଧାର ଏବଂ ଅପରାଧ ପ୍ରତିରୋଧକୁ ସହାୟ କରେ । ......"

"ଧାରା 8. ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖିବା ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ଦେବାରେ ଅଦାଲତର କ୍ଷମତା—ଯେତେବେଳେ ଏହି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଥିବା ଅଦାଲତଙ୍କୁ ଏହା ପ୍ରତୀତ ହୁଏ ଯେ କୌଣସି କିଶୋର ଅପରାଧୀ ତାଙ୍କର ଅପରାଧୀ ସ୍ୱଭାବ, ପ୍ରବୃତ୍ତି କିମ୍ବା ଖରାପ ଚରିତ୍ରର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ ହେତୁ ଏମିତି ସମୟ ଏବଂ ଏମିତି ଶିକ୍ଷା ଓ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ଅଟକ ରଖାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ସୁଧାର ଏବଂ ଅପରାଧ ଦମନ ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ, ସେତେବେଳେ ଅଦାଲତ ପାଇଁ ଏହା ବୈଧ ହେବ ଯେ ସାଧାରଣ କାରାଦଣ୍ଡ ଦେବାର ପରିବର୍ତ୍ତେ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖିବାର ଦଣ୍ଡ ଦେବେ। ଏହିପରି ଦଣ୍ଡର ସମୟସୀମା ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ, ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ, ଏବଂ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ତାରିଖକୁ ଅତିକ୍ରମ

କରିବ ନାହିଁ ଯେଉଁ ଦିନ, ଅଦାଲତର ମତାନୁସାରେ, ସେହି କିଶୋର ଅପରାଧୀ 23 ବର୍ଷ ବୟସକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ;

ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଯେ, ଏପରି ଦଣ୍ଡ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଅଦାଲତ ସେହି ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯେକୌଣସି ରିପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱକୁ ବିଚାର କରିବେ, ଯାହା ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥାଏ, ଅପରାଧୀ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ସ୍ଥାୟୀଭାବେ ବସବାସ କରୁଥିଲେ, ସେଠାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ମଧ୍ୟ ରହିପାରେ, ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସେହି ମାମଲା ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ କି ନୁହେଁ ବୁଝିବା। ଏବଂ ଅଦାଲତ ଏହାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ ଯେ ଅପରାଧୀର ଚରିତ୍ର, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅବସ୍ଥା, ମାନସିକ ପରିସ୍ଥିତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଯେ, ସେହି ଅପରାଧୀ ଉପରୋକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଓ ଶୃଙ୍ଖଳାରୁ ଲାଭ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି।"

"10-A. ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ କ୍ଷମତା—ଦଣ୍ଡିତ ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା।—ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ଯଦି ସେମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯେ କୌଣସି ଅପରାଧୀ, ଯାହାକୁ ମାଡ୍ରାସ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟ (ସଂଶୋଧନ) ଆଇନ, 1939 ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ 'ନିର୍ବାସନ' ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଯିଏ ଦୋଷୀ ସ୍ଥିରକରଣ ସମୟରେ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ 21 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ, ସେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖାଯିବା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପକାରକ ହେବ, ତେବେ ଏହିପରି ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ, ଯେଉଁଠାରେ ସେ ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡର ଅବଶିଷ୍ଟ ସମୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା କୌଣସି ଅଂଶ ଭୋଗ କରିବେ। ଏହି ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ସେହିପରି ଲାଗୁ ହେବ, ଯେପରି ସେ ଆରମ୍ଭରୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖିବାରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥାନ୍ତା।

ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ, ଯଦିଓ ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳରେ 'ନିର୍ବାସନ' ଦଣ୍ଡକୁ କାରାଦଣ୍ଡରେ ପରିଣତ କରାଯାଇଥାଏ।"

ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଯିଏ ଦୋଷୀ ସ୍ଥିରକରଣ ତାରିଖରେ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ 21 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ, ଏବଂ ସେ କାରାଦଣ୍ଡଯୋଗ୍ୟ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ଥ ହୋଇଛି, କିମ୍ବା ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 106 କିମ୍ବା 117 ଅନୁଯାୟୀ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାହା ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ, ତାହାକୁ ଏହି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କିଶୋର ଅପରାଧୀ ବୋଲି ଗଣାଯାଏ। ଏପରି ଅପରାଧୀ ଯେତେବେଳେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଏ , ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡିତ କରୁଥିବା ଅଦାଲତର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ଏହା ବିଚାର କରିବା ଯେ, ତାଙ୍କର ଅପରାଧୀ ଅଭ୍ୟାସ,

ପ୍ରବୃତ୍ତି କିମ୍ବା ଖରାପ ଚରିତ୍ରର ଲୋକଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ସେମାନଙ୍କୁ ଏମିତି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଏମିତି ଶିକ୍ଷା ଓ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ କି, ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ସୁଧାର ଏବଂ ଅପରାଧ ଦମନ ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ। ଯଦି ଅଦାଲତ ଏହାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରେ, ତେବେ ସେ କାରାଦଣ୍ଡ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖିବାର ଦଣ୍ଡ ଦେଇପାରିବେ—ଯାହା ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ, ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପରେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ଏହି 23 ବର୍ଷର ସୀମା ମାଡ୍ରାସ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟ (ସଂଶୋଧନ) ଆଇନ, 1936 (ମାଡ୍ରାସ ଆଇନ XIX ର 1936) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳଣ କରାଯାଇଥିଲା। ଏପରି ଅଟକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଅଦାଲତ ଧାରା 8 ର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଷୟରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହାରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅଞ୍ଚଳର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ। ଏହା ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି ଯେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖିବାର ଦଣ୍ଡଟି ସେହି କାରାଦଣ୍ଡର ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦିଆଯାଏ, ଯାହା ଅନ୍ୟଥା ଦିଆଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ଏହିପରି, ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଟକ ଦଣ୍ଡ କାରାଦଣ୍ଡ ନୁହେଁ ଏବଂ ଯେଉଁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କିଶୋର ଅପରାଧୀକୁ ରଖାଯାଇଛି, ତାହା କାରାଗାର ନୁହେଁ । ଏହି ମତ *ସମ୍ରାଟ ବନାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶିବରାମ*[1] ମାମଲାରେ ବମ୍ବେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଇନ, 1929 ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଚାର ସମୟରେ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି, ବ୍ୟୁମଣ୍ଟ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ଯେ ଏହି ଆଇନର ଧାରା 5 ଦ୍ୱାରା 1894 ର କାରାଗାର ଆଇନ ଏବଂ 1900 ର ବନ୍ଦୀ ଆଇନକୁ, ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟଥା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ, ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଛି, ସେଥିପାଇଁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ କାରାଗାର କିମ୍ବା ସେଠାର ନଜରବନ୍ଦୀମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ ବୋଲି ଗଣାଯାଇପାରେ ନାହିଁ । ଅଟକ ରହିବାର ସମୟସୀମାର କାରାଦଣ୍ଡ ସହ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ। ଏହା ଅଦାଲତର ମତାନୁସାରେ ନଜରବନ୍ଦୀଙ୍କ ସୁଧାର ଏବଂ ଅପରାଧ ଦମନ ପାଇଁ କଣ ଉପଯୁକ୍ତ, ତାହାର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ। କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କିମ୍ବା ସେ ବ୍ୟକ୍ତି 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପରେ ଚାଲିପାରିବ ନାହିଁ। ଏହି ଆଇନର ଧାରା 10-A, ଯାହା ମାଡ୍ରାସ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟ (ସଂଶୋଧନ) ଆଇନ, 1939 (ମାଡ୍ରାସ ଆଇନ XIII ର 1939) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା କହେ ଯେ ଯଦି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ କୌଣସି ଅପରାଧୀ, ଯିଏ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଦୋଷୀ ସ୍ଥିରକରଣ ସମୟରେ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ 21 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ, ତାକୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖିବା ଉପକାରକ ହେବ, ତେବେ ସେହି ଅପରାଧୀକୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ, ଯେଉଁଠାରେ ସେ ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡର ଅବଶିଷ୍ଟ ସମୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା କୌଣସି ଅଂଶ ଭୋଗ କରିବେ।

([1]) (1) A.I.R. 1933 ବମ୍ବେ 461 (ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖଣ୍ଡପୀଠ)

ଧାରା 10-A ର ଦ୍ୱିତୀୟ ବାକ୍ୟଟି ଏକ ଧାରଣାତ୍ମକ ବ୍ୟବସ୍ଥା (deeming provision) ଅଟେ। ଏହା କହେ ଯେ ଏହି ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ସେହିପରି ଲାଗୁ ହେବ, ଯେପରି ସେ ଆରମ୍ଭରୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖିବାରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଏହି ଖଣ୍ଡକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଏହା ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ କୁହାଯାଏ ଯେ—କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପରେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଧାରା 14 ବ୍ୟତୀତ ତାକୁ ପୁଣି କାରାଗାରକୁ ପଠାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

"14—ଅସଂଶୋଧନୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ କାରାଗାରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ।—ଯେତେବେଳେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଷୟରେ ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧିକ୍ଷକ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହିପରି ରିପୋର୍ଟ କରନ୍ତି ଯେ—ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ସୁଧାର ଅସମ୍ଭବ, କିମ୍ବା ସେ ଅନ୍ୟ ନଜରବନ୍ଦୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଖରାପ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଛନ୍ତି, କିମ୍ବା (ମାଡ୍ରାସ୍ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ (ସଂଶୋଧନ) ଆଇନ, ସେ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ଅତିକ୍ରମ କରିଛନ୍ତି, 1966 ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପଠାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତେଇଶ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସ ହୋଇଛି, ତେବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସେହି ଅଟକ ସମୟର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶକୁ ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରର କାରାଦଣ୍ଡରେ ପରିଣତ କରିପାରିବେ, ଯାହାକି ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ସମୟସୀମା କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅତିକ୍ରମ କରିବେ ନାହିଁ:

(କ) ଏହିପରି ଅବଶିଷ୍ଟ ସମୟ, କିମ୍ବା

(ଖ) ସେହି ଅପରାଧ କିମ୍ବା ସୁରକ୍ଷା ଦେବାର ବିଫଳତା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବାଧିକ କାରାଦଣ୍ଡ ସମୟ, କିମ୍ବା

(ଗ) ସର୍ବାଧିକ କାରାଦଣ୍ଡ ଅବଧି ଯାହାକୁ ତାଙ୍କୁ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1898 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରିବାର କ୍ଷମତା ଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଥିଲା, ଯାହା ସର୍ବନିମ୍ନ କାରାଦଣ୍ଡ ।

ଏହି ଆଇନର ଧାରା 14 କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ସମୟରେ "ମାଡ୍ରାସ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟ (ସଂଶୋଧନ) ଆଇନ, 1936 ପ୍ରଚଳନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି 23 ବର୍ଷ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହୋଇଥିଲେ" ବୋଲି ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଅପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଭାବରେ ଛାଡ଼ିଦିଆଯାଇପାରେ, କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ 1936 ସଂଶୋଧନ ପରେ ପଠାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ। ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ସେଥିପାଇଁ ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଧାରା 8 ର ସଂଶୋଧନ ଫଳରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା—23 ବର୍ଷ ବୟସ ପରେ କେହି ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରହିପାରିବେ ନାହିଁ—ତହିଁରୁ ଉଦ୍ଭବ ହେବାକୁ ଥିବା ଅସଙ୍ଗତିକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ । ଏହିପରି, ଉପରୋକ୍ତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବାହାର କରି ଧାରା 14 ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି—ଯଦି ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଷୟରେ ଅଧିକ୍ଷକ

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହିପରି ରିପୋର୍ଟ କରନ୍ତି ଯେ ସେ ଅସଂଶୋଧନୀୟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ନଜରବନ୍ଦୀଙ୍କୁ ଖରାପ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛନ୍ତି, ତେବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସେହି ଅଟକ ସମୟର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶକୁ କାରାଦଣ୍ଡରେ ପରିଣତ କରିପାରିବେ । କିନ୍ତୁ ସେହି କାରାଦଣ୍ଡ—(କ) ଅବଶିଷ୍ଟ ସମୟରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ, କିମ୍ବା (ଖ) ସେହି ଅପରାଧ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବାଧିକ କାରାଦଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ, କିମ୍ବା (ଗ) ବିଚାର କରିଥିବା ଅଦାଲତଙ୍କ ସର୍ବାଧିକ କ୍ଷମତାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ— ଏହାମଧ୍ୟରୁ ଯାହା ସବୁଠାରୁ କମ୍, ସେହି ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ। ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦି କେହି ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖାଯାଇଥାଏ—ତେବେ ତାଙ୍କ ଅଟକ ସମୟ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଯେ କାରାଦଣ୍ଡ ଦିଆଯିବ, ସେଥିର ସୀମା କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଆଇନରେ ଏହା ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ରାଜ୍ୟ ସରକାରକୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ କାରାଗାରକୁ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ଅଧିକାର ଦେଇଥାଏ, ଏବଂ ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ କେବଳ ତେବେ ଯେତେବେଳେ ଅଧିକ୍ଷକଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ବିପରୀତ ରିପୋର୍ଟ ଥାଏ।

ଏଠାରେ ଆମେ କିଛି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା, ଯେଉଁମାନେ ଧାରା 10-A ର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ।

ଟି. ମୁନିରଥନମ୍ ରେଡ୍ଡି ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ[1] ମାମଲାରେ, ସୁବ୍ବା ରାଓ, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଜଣେ କିଶୋର ଅପରାଧୀ (ଯିଏ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିଲେ) ବିଷୟରେ କହିଥିଲେ :

"ଏହି ମାମଲାରେ ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରଥମ ଅଭିଯୁକ୍ତ କଠୋର ଅପରାଧୀ ନୁହେଁ । ସେ ଶ୍ରୀ ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ର ଥିଲେ ଏବଂ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ସମୟରେ 21 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଥିଲେ । ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ ସେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଗୁଳି କରିଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କୁ ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ସମ୍ଭବତଃ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ମା'ଙ୍କୁ ଅପମାନିତ କରିବା ବିଷୟରେ ପଚରାଉଚରା କରିଥିଲେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଜଣେ ଉତ୍ତମ ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିବା ଯୁବକ ଏକ ଭାବପ୍ରବଣ ଅବସ୍ଥାରେ କରିଥିଲେ । ଆମ ମତରେ ଧାରା 10-A, ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଇନ ପ୍ରକୃତରେ ଏଭଳି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ମାମଲାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ତେଣୁ, ଆମେ, ପ୍ରଥମ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରି, ଧାରା 10-A ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ବୋରଷ୍ଟାଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖିବେ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କରିବେ । "

([1])ଏ ଆଇ ଆର 1955 ଆନ୍ଧ୍ର 118

ଉପରୋକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି ଯେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମତ ଥିଲା ଯେ ଏହି ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ଆଦେଶ ଦେବା ପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆଜୀବନ ନିର୍ବାସନ ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଯେତେ ସମୟ ଉଚିତ ମନେ କରିବେ ସେହି ସମୟ ପାଇଁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପଠାଇପାରିବେ। ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ *କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ ଓରଫ କିଉନ୍*[2] ଏବଂ *ପେରିଆସ୍ୱାମୀ ଆସାରି*[3] ମାମଲାରେ ସମାନ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲା। ଯଦିଓ *କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେଶବନ ବନାମ କେରଳ ରାଜ୍ୟ*[4]ମାମଲାରେ କହିଥିଲେ ଯେ 16 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଏବଂ 21 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସରେ ହତ୍ୟା ଅପରାଧ କରି ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ସେ ତାଙ୍କ ଶେଷ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ସମୟର ସମସ୍ତ କିମ୍ବା ଅଂଶ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡିବ। କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମତ ଥିଲା ଯେ ଧାରା 10-A ର ଦ୍ୱିତୀୟ ବାକ୍ୟରେ ଥିବା "ଯେପରିକି " ଶବ୍ଦ ଧାରା 8 ର ସୀମା (23 ବର୍ଷ ପରେ ରଖିବା ଯାଏ ନାହିଁ) କୁ ଆକର୍ଷଣ କରେ ନାହିଁ। ସେମାନେ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ବାକ୍ୟ କେବଳ ଏତିକି କହୁଛି ଯେ ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏହି ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ "ଯେପରି ସେ ଆରମ୍ଭରୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିଲେ" ଭାବରେ ଲାଗୁ ହେବ; କିନ୍ତୁ ଏହା ନୁହେଁ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ସମୟରେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ପଡିବ। କିନ୍ତୁ ଏହି ମତ ସଠିକ୍ ନୁହେଁ। ଧାରା 10-A ର ପ୍ରଥମ ବାକ୍ୟର ଶେଷରେ ଥିବା "ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ" ଶବ୍ଦ ଥିବାରୁ କିଛି ବିରୋଧାଭାସ ଦେଖାଯାଏ, ତଥାପି ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ "ଯେପରିକି" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଧାରା 8 ଅନୁସାରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦେବା ଉଚିତ। ଏହି ଆଇନର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି—16 ରୁ 21 ବର୍ଷ ବୟସରେ ଅପରାଧ କରିଥିବା ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ କାରାଗାର ଆଜୀବନରୁ ଦୂରେ ରଖି ସେମାନଙ୍କର ସୁଧାର କରିବା। ଯଦି ସେମାନେ ବୟସ୍କ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ସହିତ କାରାଗାରରେ ରହିବେ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ଚରିତ୍ରରେ ଖରାପ ପ୍ରଭାବ ପଡିବ। ଯଦି ଧାରା 10-A ଅନୁସାରେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଠାରେ ରଖାଯାଏ, ତେବେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିଜେ ଏକ କାରାଗାରରେ ପରିଣତ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ସେଠାରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଯୁବ ଅପରାଧୀମାନେ ବୟସ୍କ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶିଯିବେ। ଏହା ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିଦେବ। ଏହିପରିସ୍ଥିତିରେ ଅଦାଲତ ଏମିତି ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ଉଚିତ ଯାହା ଆଇନକୁ ନିଷ୍ଫଳ କରେ। ଦ୍ୱିତୀୟ କାରଣ ହେଉଛି—ଧାରା 10-A ର ଦ୍ୱିତୀୟ ବାକ୍ୟରେ ଥିବା "ଯେପରିକି" ଶବ୍ଦ ଏକ କଳ୍ପିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରେ, ଏବଂ ଏହିପରି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ତାହାର ତାର୍କିକ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇବା ଆବଶ୍ୟକ। ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ

(2) ଏ ଆଇ ଆର 1949 ମାଡ୍ରାସ 109

(3) ଏ ଆଇ ଆର 1949 ମାଡ୍ରାସ 223

(4)1957 କେ ଏଲ ଜେ 1049

ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନେକ ମାମଲାରେ ଲାଗୁ କରିଛି, ଯାହାକି *ଇଷ୍ଟ ଏଣ୍ଡ ଡଭେଲିଂସ୍ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଫିନ୍ସବରୀ ବରୋ କାଉନସିଲ୍* [1]ମାମଲାରେ ଲର୍ଡ ଆସ୍କିଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା :

> "ଯଦି ଆପଣଙ୍କୁ କୌଣସି କଳ୍ପିତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରକୃତ ବୋଲି ଧରିବାକୁ କୁହାଯାଏ, ତେବେ—ଯଦି ଏହାକୁ କରିବାରେ କୌଣସି ନିଷେଧ ନଥାଏ—ଆପଣ ସେହି ପରିସ୍ଥିତି ଥାନ୍ତା ବୋଲି ଧରି ତାହାର ସ୍ୱାଭାବିକ ପରିଣାମ ଓ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ବୋଲି ଧରିବାକୁ ପଡିବ। ଏହି ମାମଲାରେ ସେହି ପରିଣାମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଲା 1939 ମସିହାର ଭଡା ସ୍ତରରୁ ମୁକ୍ତି । ଆଇନ କହୁଛି ଯେ ଆପଣ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିର କଳ୍ପନା କରିବା ଉଚିତ୍; ଏହା କହୁ ନାହିଁ ଯେ ଏହା କରିବା ପରେ, ଆପଣ ସେହି ପରିସ୍ଥିତିର ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ପରିଣାମ ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କ କଳ୍ପନାକୁ ବିବ୍ରତ କରିବା କିମ୍ବା ଅନୁମତି ଦେବା ଉଚିତ୍ ।"

ଏହା ସହିତ ଏହା ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଧାରା 8ର ଖଣ୍ଡରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି—23 ବର୍ଷ ବୟସ ପରେ କେହି ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରହିପାରିବେ ନାହିଁ—ତାହା ଛଡ଼ା ଏହି ଆଇନର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନେ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଲାଗୁ ହୁଏ। ଧାରା 21-A ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କୌଣସି ସମୟରେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟର ନଜରବନ୍ଦୀଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା କିଛି ସର୍ତ୍ତ ସହିତ ମୁକ୍ତ କରିପାରିବେ। "ନଜରବନ୍ଦୀ " ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ସାଧାରଣତଃ ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ଧାରା 19-C ରେ ଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ନଜରବନ୍ଦୀମାନଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି। ଆଇନର ଭାଗ III ରେ ଲାଇସେନ୍ସ ଉପରେ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦିଆଯାଇଛି। ଧାରା 13-A ଅନୁଯାୟୀ ଗୋଟିଏ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ନଜରବନ୍ଦୀଙ୍କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇପାରେ। ଏହି ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ପଠାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଲାଗୁ ହୁଏ।

ମୁଁ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର *ବୋଣ୍ଡିଲି ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂହ ବନାମ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ସରକାର* ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ସହିତ ସହମତ । ସେଠାରେ କହାଯାଇଥିଲା ଯେ—ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଯଦି ସେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅଟକ ସମୟ ଶେଷ କରିବା ପରେ ପୁଣି କାରାଗାରକୁ ପଠାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ଆଇନର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ—ଯୁବ ଅପରାଧୀଙ୍କ ସୁଧାର ଓ ପୁନର୍ବାସକୁ ବିଫଳ କରିଦେବ। ସେହିପରି, ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ

(1)[1952] ଏ ସି 109 132

ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପୂରଣ କଲେ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। କିନ୍ତୁ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ପକ୍ଷରେ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ପି. ରାମ ରେଡ୍ଡି ଏହା ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ— କିନ୍ତୁ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟର ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ପି. ରାମା ରେଡ୍ଡି ଅତ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଧାରା 433A ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ହେବା ପରେ ମୁକ୍ତ କରାଯିବାର ଅଧିକାର ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯଦି ସେ ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହୁଅନ୍ତି ଯାହାକୁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରୁ ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ, ତେବେ ଧାରା 433A ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଚଉଦ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ନମିଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

"ଏବେ ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ଯେ, ସଂହିତାର ଧାରା 433 A କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାକୁ ଏପରି ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟ ଦଣ୍ଡ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଯିଏ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ କିମ୍ବା 21 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସର ନୁହେଁ ଏବଂ ପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେ ସଂହିତାର ଧାରା 433 A ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଧ୍ୟାନ ନ ଦେଇ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପୂରଣ କରିବା ପରେ ମୁକ୍ତ ହେବାର ଅଧିକାରପ୍ରାପ୍ତ କି ନାହିଁ, ଯାହା ଜୋର ଦିଏ ଯେ ଏପରି ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକୃତରେ ଅତି କମରେ ଚଉଦ ବର୍ଷ ପାଇଁ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବା ଉଚିତ। ଡିସେମ୍ବର 18, 1978 ରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ସଂହିତାର ଧାରା 433 A ଏହିପରି ଲେଖା ଅଛି:

"433 A . କିଛି ମାମଲାରେ କାରାଦଣ୍ଡ କୋହଳକରଣ କିମ୍ବା ଲଘୁକରଣର କ୍ଷମତା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ - ଧାରା 432ରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏପରି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଉପରେ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ଯାହା ପାଇଁ ମୃତ୍ୟୁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ, କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ 433 ଅନୁଯାୟୀ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି, ସେପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜେଲରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯିବ ନାହିଁ ଯଦି ସେ ଅତି କମରେ ଚଉଦ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିନଥାନ୍ତି "।

ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 10-ଏରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଯଦି କୌଣସି ଅପରାଧୀ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିବେ ଏବଂ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ସମୟରେ ତାଙ୍କର ବୟସ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ କିମ୍ବା 21 ବର୍ଷରୁ

ଅଧିକ ହୋଇନଥିବ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଜେଲରୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଭଲଭାବେ ଜଣାଶୁଣା ଯେ ଆଇନରେ ନିଷିଦ୍ଧ କୃତ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣତଃ ବୟସ ଆଧାରରେ ବିଭାଗ କରାଯାଏ—ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 82 ଅନୁଯାୟୀ 7 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଶିଶୁଙ୍କ କୃତ୍ୟ ଅପରାଧ ନୁହେଁ। ଧାରା 83 ଅନୁଯାୟୀ 7 ରୁ 12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଶିଶୁ, ଯଦି ପ୍ରୟାପ୍ତ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ନଥାଏ, ସେମାନଙ୍କ କୃତ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ଅପରାଧ ଭାବେ ଗଣାଯାଏ ନାହିଁ । 15 କିମ୍ବା 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଶିଶୁମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଶିଶୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୁରକ୍ଷା ପାଆନ୍ତି। ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 360 ଅନୁଯାୟୀ 21 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ବ୍ୟକ୍ତି, ଯଦି ସେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଯୋଗ୍ୟ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ନୁହେଁ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ନଥାଏ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ। ଏହି ମାମଲାରେ ଆମେ ଯେଉଁ ଆଇନର କଥା କହୁଛୁ ତାହା ମଧ୍ୟ ଏଭଳି ଏକ ଆଇନ୍ ଯାହା କି କିଶୋର ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ମାନବିକତାର ସହ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରୁଛି । ତେଣୁ ଅପରାଧିକ ଆଇନ୍ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ବୟସ ଆଧାରରେ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରିବା ନିନ୍ଦନୀୟ ନୁହେଁ ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପକ୍ଷରୁ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେଉଁ ଏକମାତ୍ର ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ତାହା ହେଲା—ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 433A ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଏପରି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଏକ ଶାସ୍ତି ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ, ସେ ବ୍ୟକ୍ତି କମ୍ ସେ କମ୍ 14 ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିନଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାରାଗାରରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ—ଯଦିଓ ଏହି ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଯୁକ୍ତି ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ଧାରା 433A ରେ ଥିବା "କାରାଗାର" ଏବଂ "କାରାଦଣ୍ଡ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥକୁ ଓ ଏହି ଆଇନର ଧାରା 10-A ସହ ଧାରା 8 ପଢିବାର ପ୍ରଭାବକୁ ଅଣଦେଖା କରୁଛି । ଭାରତୀୟ ସମିଧାନର ସପ୍ତମ ତାଲିକାର ତାଲିକା-II ର ଲିଖିତ ତଥ୍ୟ 4 ରେ "କାରାଗାର, ସୁଧାରଗୃହ, ବୋରଷ୍ଟଲ ସଂସ୍ଥା ଓ ସମାନ ପ୍ରକୃତିର ସଂସ୍ଥାମାନେ, ଏବଂ ସେଥିରେ ଅଟକ ରହୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ" ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି, ଯାହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ଯେ କାରାଗାର ଓ ବୋରଷ୍ଟଲ ସଂସ୍ଥା ଭିନ୍ନ। ଧାରା 433A ମାତ୍ର ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଲାଗୁହୁଏ ଯିଏ ପ୍ରକୃତରେ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି। ଯେତେବେଳେ ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଏ, ସେ ଆଉ "କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରୁଥିବା ବନ୍ଦୀ" ରହୁନଥାନ୍ତି; ସେ ଜଣେ ନଜରବନ୍ଦୀ ଭାବେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରହନ୍ତି। ଏହିପରି ସ୍ଥିତିରେ ଧାରା 8 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଲାଗୁ ହେବ—ଯାହା ଅନୁଯାୟୀ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରହିବାର ସର୍ବାଧିକ ସମୟ 5 ବର୍ଷ ଓ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ରଖାଯିବ ନାହିଁ। ଏହା ସହ

ଏହି ଆଇନର ଧାରା 14 ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କୁ ପୁଣି କାରାଗାରକୁ ପଠାଇବାର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ, ଏବଂ ସେହି ଧାରା ମଧ୍ୟ ତେବେ ଲାଗୁ ହୁଏ ଯଦି ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧିକ୍ଷକ ଦ୍ୱାରା ଅନୁକୂଳ ରିପୋର୍ଟ ଦିଆଯାଏ। ଯଦି ଆଇନର ଧାରା 14 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ, ତେବେ ସଂହିତାର ଧାରା 433 A ର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଜେଲକୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ ବୋଲି କୌଣସି ଆଇନଗତ ଉପାୟ ନାହିଁ। ଅଧିକନ୍ତୁ, ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ ସ୍କୁଲକୁ ପଠାଯାଇଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଅସାମାନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ଉପୁଜେ ଯେ ଯଦି ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ ସ୍କୁଲରେ ଅଟକ ରଖାଯିବାର ସମୟକୁ କାରାଦଣ୍ଡ ଅବଧି ଭାବରେ ଗଣନା କରାଯାଏ ନାହିଁ କାରଣ କାରାଦଣ୍ଡ ବଦଳରେ ଅଟକ ରଖାଯିବାର ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ କାରଣ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ ସ୍କୁଲ ଏକ କାରାଗାର ନୁହେଁ, ତେବେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ସଂହିତାର ଧାରା 433 A ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଚଉଦ ବର୍ଷର କାରାଦଣ୍ଡ ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ ସ୍କୁଲରେ ଅଟକ ରଖାଯିବାର ସମୟକୁ କ୍ରେଡିଟ୍ ଭାବରେ ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଯଦି ଏହା ସତ, ତେବେ ସେହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅଟକ ସମୟ ସହିତ ସମାନ ଅତିରିକ୍ତ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ପଡିବ କି? ଏହା ତାଙ୍କଠାରୁ ଦାବି କରାଯିବା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ କଥା ହେବ ନାହିଁ।

ଆମ ଦୃଷ୍ଟିକୁ *ମାରୁ ରାମ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ*[1] ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏକ ରାୟ ଆଣାଯାଇଛି । ମୁଁ ସେହି ରାୟକୁ ସାବଧାନରେ ତର୍ଜମା କରିଛି । ସେହି ମାମଲାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଏହା ଥିଲା ଯେ—ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 433A ପ୍ରଚଳଣ ହେବା ପରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ଧାରା 432 କିମ୍ବା 433 ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ତାହା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ତିଆରି କରାଯାଇଥିବା କାରାଦଣ୍ଡ କୋହଳକରଣ ନିୟମ ଆଧାରରେ, ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଯୋଗ୍ୟ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ଥ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡକୁ ଇଚ୍ଛାମତେ କମାଇପାରିବେ କି ନାହିଁ। ସେହି ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭି. ଆର. କୃଷ୍ଣ ଆୟର (ତାଙ୍କ ସହିତ ୱାଇ. ଭି. ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡ଼ ଏବଂ ପି. ଏନ. ଭଗବତୀ) ପୃଷ୍ଠା 1217 ଏବଂ 1218 ରେ ଏହିପରି କହିଥିଲେ—

"ଦଣ୍ଡ ଦେବା ଏକ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଘୋଷଣା ପରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସାଧାରଣତଃ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ, ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା III ର ଲିଖିତ ତଥ୍ୟ 2 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ବିଭାଗର ବିଷୟ। ଧାରା 72 ଏବଂ 161 ଅନୁଯାୟୀ ସାମ୍ବିଧାନିକ କ୍ଷମତାଗୁଡ଼ିକୁ ଏକପାଖରେ ରଖି, ଯାହା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ପାଇଁ 'ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ' ଏବଂ 'ଅପହଁଚନୀୟ', ଆସନ୍ତୁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ, ଛାଡ଼ ଏବଂ ମୁକ୍ତିର ଆଇନକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା । ଥରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଲାଗୁ ହୋଇଗଲେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧି ପୂର୍ବରୁ ଏହାକୁ ସମାପ୍ତ କରିବାର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ

---

(1) [1981] ଏସ ସି ଆର 1196

ହେଉଛି ଧାରା 432/433 କିମ୍ବା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 72/161 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ । ଏବଂ ଯଦି ସମ୍ବିଧାନ ଅଧୀନରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ଷମତାକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ନଥାଏ, ତେବେ ମୁକ୍ତିର ଏକମାତ୍ର ଉତ୍ସ ହେଉଛି ଧାରା 432 ଏବଂ 433 (a) ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତାର ଖେଳ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣେ ଆଜୀବନ କଏଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । କର୍ପସ୍ ଜୁରିସ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟରେ,ଦଣ୍ଡ ହ୍ରାସ କିମ୍ବା ଛାଡ଼ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ମୁକ୍ତି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତାଲିକା II ର ଲିଖିତ ତଥ୍ୟ 4 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟର ଆଇନଗତ କ୍ଷମତା, ଯଦିଓ ଏହାକୁ ସ୍ନାପିଂ ବିନ୍ଦୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାରିତ କରାଯାଏ, କେବଳ କାରାଗାର ଏବଂ କଏଦୀମାନଙ୍କ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ, କେବେବି ନ୍ୟାୟିକ ଦଣ୍ଡର ଛେଦନ ସହିତ ନୁହେଁ। ପୁରସ୍କାର ଭାବରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା କ୍ଷମା ଦଣ୍ଡକୁ ଏହିପରି ଭାବରେ ବାହାର କରିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବୁଝାଯାଉ, ଧାରା 432 (1) ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବ୍ୟତୀତ କଏଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରସ୍ଥାନ ପାସପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ ନାହିଁ। "କାରାଗାର ଏବଂ କଏଦୀ" ବିଷୟଟି ଦଣ୍ଡ ହ୍ରାସ ଦ୍ୱାରା ମୁକ୍ତିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ। ଏହା ତାଲିକା III ର ଲିଖିତ ତଥ୍ୟ 2 ରେ ଫୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯଦିଓ ଯେତେବେଳେ ଦଣ୍ଡ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ଏବଂ କ୍ଷମା ସହିତ ସେହି ଅବଧି ସମାନ ହୋଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ କଏଦୀ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇପାରିବେ। ଜେଲରେ ପରିଣତ ହେବା ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ପରିମାଣର ଛାଡ଼ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆବଶ୍ୟକ। 432 (1), ଛାଡ଼ ନିୟମ ସହିତ ପଢ଼ାଯାଉ। ସେଥିପାଇଁ ସଂସଦ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଛାଡ଼ର ଏକମାତ୍ର ଉତ୍ସକୁ ଧାରା 432 ରେ ଚିହ୍ନଟ କରି ଏହାକୁ ଅଣ-ବାଧାଦାୟକ ଧାରା ଦ୍ୱାରା ଅବରୋଧ କରିଛି। ସାମ୍ବିଧାନିକ ଶକ୍ତି ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା ଧାରା 432 ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବ୍ୟତୀତ, ନ୍ୟାୟିକ ଦଣ୍ଡ ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ରାଜ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କୌଣସି ଛାଡ଼ କଏଦୀକୁ ମୁକ୍ତ କରିପାରିବ ନାହିଁ। ତେଣୁ ପଢ଼ନ୍ତୁ, ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ, ଯଦିଓ ବିପରୀତ ଯୁକ୍ତି ଚତୁରତାପୂର୍ଣ୍ଣ, ଯେ ଧାରା 433 A ଯାହା ଚାହୁଁଛି ତାହା ହାସଲ କରେ - ଧାରା 432 କୁ ଅବରୋଧ କରି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ 'ଜୀବିତଆଜୀବନ ବରଣ କରିଥିବା' କିଛି ଶ୍ରେଣୀର ମୁକ୍ତିକୁ ଗିରଫ କରେ। ଧାରା 72 ଏବଂ 161, ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ, ଏହି ଆଲୋଚନାରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି କାରଣ ଏହା କୌଣସି ଆଇନଗତ କ୍ଷମତା ବାହାରେ ଅଛି "। (ଆମ ଦ୍ୱାରା ଅଣ୍ଡରଲାଇନ୍।)

ତା'ପରେ ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତି ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 5 ର ପ୍ରଭାବକୁ କାରାଦଣ୍ଡ କୋହଳକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ କିମ୍ବା ନିୟମମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ। ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 5 ଏପରି କୁହେ—

"5. ସଂରକ୍ଷଣ— ଏହି ସଂହିତାରେ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟ, ବିପରୀତ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ବଳବତ୍ତର ଥିବା କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ, କିମ୍ବା ପ୍ରଦତ୍ତ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର କିମ୍ବା କ୍ଷମତା, କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାରର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ନାହିଁ।"

ସେହି ମାମଲାରେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 5 ସମସ୍ତ କାରାଦଣ୍ଡ କୋହଳକରଣ ଯୋଜନା ଓ ଛୋଟ ଦଣ୍ଡ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ଭାବରେ ସଂରକ୍ଷଣ କରେ ଏବଂ ଏହିକାରଣରୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ସଂହିତାର ଧାରା 433A ସହିତ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ପାଇବ। ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଖଣ୍ଡନ କରି, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କୃଷ୍ଣ ଆୟର ନିମ୍ନପ୍ରକାର ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ—

"ଏହି ସଂରକ୍ଷଣ ଧାରାର ଗଠନ ସରଳ, କିନ୍ତୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ। ସାଧାରଣତଃ ଏହାର ତିନୋଟି ଅଂଶ ଅଛି । ପ୍ରଥମତଃ, ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା ସାଧାରଣତଃ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବିଷୟକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ। ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଯଦି ସେହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରୁଥିବା କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ଅଛି, ତେବେ ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ସଂରକ୍ଷିତ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ପାଇବ। ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳିତ ଛୋଟ ଦଣ୍ଡ ଯୋଜନା ଓ କାରାଦଣ୍ଡ କୋହଳକରଣ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ପାଇବା ଉଚିତ। ଏବେ ତୃତୀୟ ଅଂଶକୁ ଦେଖିବାକୁ ହେବ, ଯାହା ନିଷ୍ପତ୍ତିକାରକ ହୋଇପାରେ । ଯଦି ବିପରୀତ ଭାବରେ କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି, ତେବେ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବ। ଧାରା 433A ଏପରି ଆଇନର ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ **ଉଲ୍ଲଂଘନ** କି ? ଯଦି ହୁଏ, ତେବେ ତାହା ଶେଷ କଥା ହେବ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରଖିବ.......................କୌଣସି ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେଲେ ତାକୁ 'ସ୍ପଷ୍ଟ' ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ତାହା ସରଳ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ । 'ସ୍ପଷ୍ଟ' ଓ 'ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ' କିମ୍ବା 'ସାମାନ୍ୟ' ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ 'ନିହିତ' ଓ 'ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରକାଶିତ' ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଛି। ଯାହା ସଠିକ୍, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ନିଶ୍ଚିତ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ, ତାହାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୋଲି ଗଣାଯାଏ । କେବେ କେବେ ଯାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ତାହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥରେ ସେମାନେ ଭିନ୍ନ। ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା ଏକ ସାଧାରଣ ସଂହିତା । କାରାଦଣ୍ଡ କୋହଳକରଣ ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନ, କିନ୍ତୁ ଧାରା 433A ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ସଠିକ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତି କିମ୍ବା ସୀମିତ ଶ୍ରେଣୀର ମାମଲାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରେ, ଯାହା ସି ଆର ପି ସି ର ଧାରା 432 ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ସାଧାରଣ ମାମଲାଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଧାରା 433A ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ କାରାଦଣ୍ଡ ମାମଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରେଣୀକୁ ଚୟନ କରି, ସେମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାରର ବ୍ୟବହାର ଅଧୀନରେ ଆଣେ । ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଧାରା 433A କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ପାଇବ, କାରଣ ଧାରା 5 ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କୁହେ ଯେ ବିପରୀତ ସ୍ପଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲେ ସେଠି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବ । ଆମେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣରେ କହିଛୁ ଯେ 'ସ୍ପଷ୍ଟ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପଷ୍ଟ, ଏବଂ 'ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର' ଓ 'ସ୍ପଷ୍ଟ' ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ନିକଟ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଭିନ୍ନ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଧାରା 433A, ଧାରା 5 ର ବ୍ୟତୀକ୍ରମ ରୁ ମୁକ୍ତ ରହେ।"

ଉପରୋକ୍ତ ଅଂଶଟି ପଢିବା ଦ୍ୱାରା ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ସଂହିତାର ଧାରା 433A ରେ ବ୍ୟବହୃତ ଅଣ-ଆବଶ୍ୟକ ଧାରା ଯାହା ଧାରା 432 ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ବାଦ ଦେଇଥିଲା, ଧାରା 432 ସହିତ ଜଡିତ ଛାଡ ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ଧାରା 433A ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ସଂହିତାର ଧାରା 5 ଉପରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ନିର୍ଭର କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସଂହିତାର ଧାରା 432 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ନିୟମ କିମ୍ବା ସମ୍ବିଧାନର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା III ର ଲିଖିତ ତଥ୍ୟ II ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇନଗତ କ୍ଷମତା ଅଧୀନରେ ଗୃହୀତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା କାରାଦଣ୍ଡ ଅବଧିକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଦେଇଥିବା ଆଇନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଉ ନାହିଁ, ବରଂ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଆଇନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି ଯାହା ବିଶେଷ ଭାବରେ ରାଜ୍ୟ ତାଲିକାର ଲିଖିତ ତଥ୍ୟ 4 ରେ 'କାରାଗାର' ଏବଂ 'ବୋର୍ଷ୍ଟାଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ' ଶବ୍ଦରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇନଗତ କ୍ଷମତା ସହିତ ପ୍ରାପ୍ତ କିଶୋର ଅପରାଧୀ ଭଳି ଏକ ଛୋଟ ବର୍ଗର ମାମଲା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ। ଯଦି ଏପରି ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ମାମଲାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହି ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଜାରି କରେ, ତେବେ ସେମାନେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ରହିବେ ନାହିଁ ଯେଉଁମାନେ ଏମିତି ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ଯାହା ପାଇଁ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଏକ ଶାସ୍ତି ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ; ବରଂ ସେମାନେ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନଜରବନ୍ଦୀ ହେବେ । ଏହି ଆଇନ ଯେଉଁଟି ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ, ସେହିପରି ଏହା ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଧାରା 433A ସହିତ, ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରଖେ, କାରଣ ବୋରଷ୍ଟଲ ସଂସ୍ଥାସମୂହ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏହି ଆଇନର ପ୍ରୟୋଗକୁ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ।" ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 433A କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ଏହି ଆଇନର ଧାରା 10-A ପରି ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ଅସାର କରିବା ପାଇଁ ନୁହେଁ, ଯେଉଁଥିରେ କିଶୋର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ପରି ବିଶେଷ ଶ୍ରେଣୀର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ସହ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ; ବରଂ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 432 ଅନୁଯାୟୀ ଇଚ୍ଛାଧୀନ ଏବଂ ଅନିୟମିତ ନିଷ୍ପତ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଏବଂ କାରାଦଣ୍ଡ କୋହଳକରଣ ନିୟମାବଳୀ ଦ୍ୱାରା କେବେ କେବେ ଏମିତି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡକୁ, ଯେଉଁମାନେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡଯୋଗ୍ୟ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ପାଞ୍ଚ କିମ୍ବା ଛଅ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛୋଟ ସମୟରେ କମାଇ ଦିଆଯାଉଥିବା ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ। ଏହା ବିଲ୍‌ରେ ଥିବା ଧାରା 433A ଅଧୀନରେ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଥିବା ଧାରାଗୁଡ଼ିକର ଟିପ୍ପଣୀରୁ ସ୍ୱଷ୍ଟ ହୁଏ । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଖଣ୍ଡ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

"ଖଣ୍ଡ 33: ଧାରା 432 ରେ ଉଚିତ ସରକାରଙ୍କ ଦଣ୍ଡକୁ ସ୍ଥଗିତ କରିବା କିମ୍ବା କାରାଦଣ୍ଡ କୋହଳକରଣ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କ୍ଷମତା ବିଷୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା

(ସଂଶୋଧନ) ବିଲ୍, 1972 ଉପରେ ଯୁକ୍ତ ସମିତି ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 57 ରେ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଯୋଗ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଦଣ୍ଡକୁ ପରେ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡଯୋଗ୍ୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିଲେ, ସେମାନେ କାରାଗାରରେ କମ୍ ସେ କମ୍ 14 ବର୍ଷ ବାସ୍ତବ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଏହି ବିଷୟଟି ଅଧିକ ଉଚିତ ଭାବରେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା ସହ ସମ୍ପର୍କିତ ଥିବାରୁ, ଯୁକ୍ତ ସମିତି ଦ୍ୱାରା ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ସେହି ସର୍ତ୍ତକୁ ଆବରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଧାରା ସମ୍ମିଳିତ କରାଯାଉଛି।"

ଉପରୋକ୍ତ ଧାରାରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 57 ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯୁକ୍ତ ସମିତିର ସୁପାରିଶ ନିମ୍ନପ୍ରକାର ଥିଲା :

"ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସଂହିତାର ଧାରା 57 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଯେ ଦଣ୍ଡର ପରିମାଣ ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡକୁ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ସହିତ ସମାନ ଭାବରେ ଗଣନା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ସନ୍ଦର୍ଭରେ ସମିତିଙ୍କ ଧ୍ୟାନକୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଣାଯାଇଥିଲା ଯେ, କେତେବେଳେ କାରାଦଣ୍ଡ କୋହଳକରଣ ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ, ହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ ଦଣ୍ଡିତ କିମ୍ବା ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମଧ୍ୟ ପାଞ୍ଚରୁ ଛଅ ବର୍ଷର ଶେଷରେ ମୁକ୍ତ ହେଉଥିଲେ। ସମିତି ମନେ କରିଥିଲେ ଯେ ଏପରି ଦୋଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କମ୍ ସେ କମ୍ ଚଉଦ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିନଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁକ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।"

ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ସଂସଦ, ଯେଉଁଥି ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚଳନ ଥିବା ଏହି ଆଇନ ପରି ଆଇନଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ଥିଲେ, ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 433A ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରି ସେଗୁଡ଼ିକରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଚାହିଁନଥିଲେ। ଯଦି ସେମାନେ ଏପରି ଆଇନଗୁଡ଼ିକୁ ବାତିଲ କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଧାରା 433A ରେ ଥିବା ବିପରୀତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅବହେଳା କରୁଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ଶିଶୁ, କିଶୋର କିମ୍ବା କିଶୋର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ଉପକାର ପାଇଁ ପ୍ରଣୀତ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥାନ୍ତା । ମାରୁ ରାମ (ଉପରୋକ୍ତ)ମାମଲାରେ କରାଯାଇଥିବା ଅବଲୋକନମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଏହି ମାମଲାକୁ ବିଚାର କଲେ, ମୋର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅପ୍ରଭାବିତ ରହିଛି ଏବଂ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 433A ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପରେ ମଧ୍ୟ

ଏହାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଲାଗୁ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ। ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା *ଗଣପଞ୍ଚ*[1] ମାମଲାରେ ପ୍ରକାଶିତ ବିପରୀତ ମତକୁ ସଠିକ୍ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ ନାହିଁ।"

ଏହିପରି, ମୋର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 433A (1983 ଆପରାଧିକ ଆଇନ ପତ୍ରିକା 509) ଏହି ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବହୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ସଂସଦ ଧାରା 433A ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବା ସମୟରେ ଏହି ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ କିଶୋର ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ମିଳୁଥିବା ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବାକୁ କେବେ ମନସ୍କାମନ କରିନଥିଲେ । ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 254 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆଇନଟି ପରବର୍ତ୍ତୀ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଧି ଯାହା ଏହି ଆଇନ ସହିତ ବିରୋଧାଭାସୀ, ତାହାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପଛକୁ ହଟିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ଉଠିବାର କଥା ନାହିଁ, କାରଣ ଏଠାରେ କୌଣସି ବିରୋଧାଭାସ ନାହିଁ । ଯଦି ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 433A କୁ ପୃଥକ୍ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହି ଆଇନର ଧାରା 10-A କୁ ସେହିପରି ଅର୍ଥ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେପରି ଏହାକୁ ବରାବର ବୁଝା ହେଉଥିଲା । ଏପରି ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କଲେ, ଏହି ଆଇନର ଧାରା 10-A ଅନୁଯାୟୀ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସେ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପୂରଣ କରିବା ସହିତ ମୁକ୍ତ କରାଯିବାକୁ ପଡିବ। ମୋର ଏହି ମତକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର *କୁନୱର ବାହାଦୂର ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ*[1] ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନ ମିଳେ, ଯାହା ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ବୋରଷ୍ଟଲ ଆଇନ, 1938 ଅଧୀନର ଏକ ମାମଲା ଥିଲା, ଯାହାର ସମ୍ପର୍କିତ ଅଂଶ ନିମ୍ନପ୍ରକାର :

> "ତାପରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ନନ୍ଦ କିଶୋରଙ୍କ ବିଷୟରେ, ଘଟଣା ସମୟରେ ସେ କେବଳ 15 ବର୍ଷ ବୟସର ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କାରାଗାରକୁ ପଠାଯାଇଥିବାବେଳେ କାରାପାଳ ତାଙ୍କୁ ଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ବୋରଷ୍ଟଲ ଆଇନ, 1938 ର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ସେବା ସଦନକୁ ପଠାଇଥିଲେ। ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି କୌଣସି ବନ୍ଦୀଙ୍କୁ ନିର୍ବାସନ ଦଣ୍ଡ ଅର୍ଥାତ୍ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସେ 21 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର, ତେବେ ତାକୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପଠାଯିବା ଉଚିତ, ଯେଉଁଠାରେ ସେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟକ ରଖାଯାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ। ଏହିପରି ଆଇନର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ଏପରି ଅପରାଧୀ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଦଣ୍ଡ ସମାନ ମନେ କରାଯିବ। ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ନିର୍ବିବାଦ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ନନ୍ଦ କିଶୋର ସେହି ସଂସ୍ଥାନରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଭୋଗ

(1) 1983 ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ ପତ୍ରିକା 509

(1)ଏ ଆଇ ଆର 1979 ଏସ ସି 1509

କରିସାରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଠାରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହିପରି, ଅବଶିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସେ ପୁଣି ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ନାହିଁ। ଏହି ସଂଶୋଧନ ସହିତ ଆବେଦନ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି।"

ଉପରୋକ୍ତ ବିବେଚନା ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଧାର ନାହିଁ । ଏହିପରି, ଆବେଦନ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସବ୍ୟସାଚୀ ମୁଖର୍ଜୀ— ଯଥାଯଥ ସମ୍ମାନ ସହିତ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆଦେଶ ଏବଂ ମୋର ବରିଷ୍ଠ ସହକର୍ମୀ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭେଙ୍କଟରାମାଇୟାଙ୍କ ତର୍କ ସହିତ ସମ୍ମତ । ତଥାପି, ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଇନ, 1925 ର ଧାରା 10A ରେ କିଛି ଅସଙ୍ଗତି ରହିଛି । ଏହି ଧାରାକୁ ଏହି ରାୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି।

ଏହି ଧାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ 'ନିର୍ବାସନ ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା' ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ। ଏହା ଆହୁରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ, ଯଦି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ କୌଣସି ଅପରାଧୀ, ଯିଏ ମାଡ୍ରାସ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟ (ସଂଶୋଧନ) ଆଇନ, 1939 ପୂର୍ବ କିମ୍ବା ପରେ ନିର୍ବାସନ ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ସମୟରେ 16 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ନୁହେଁ ଓ 21 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ, ସେମାନଙ୍କୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖିବା ଉପକାରକ ହେବ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯିବ, ସେଠାରେ ସେମାନେ ଦଣ୍ଡର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶର ସମସ୍ତ କିମ୍ବା କୌଣସି ଅଂଶ ଭୋଗ କରିବେ। ଏହି ଧାରା ଆହୁରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରେ ଯେ ଏହି ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନେ ଏପରି ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ସେମାନେ ମୂଳତଃ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିବା ପରି ଲାଗୁ ହେବ। ଏହି ମାମଲାରେ, 12 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1980 ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଣ୍ଡର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ ଭୋଗ କରିବା ପାଇଁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଟକ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ। ମୋର ବରିଷ୍ଠ ସହକର୍ମୀ, *ଇଷ୍ଟ ଏଣ୍ଡ ଡ୍ୱେଲିଂ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଫିନ୍ସବରୀ ବରୋ କାଉନସିଲରେ ଲର୍ଡ ଆସ୍କିଥ୍*[1]ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚାରିତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହା ଧାରଣା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପଠାଇବାର ମୂଳ ଦଣ୍ଡ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଦଣ୍ଡ ଦେବା ସମୟରେ ହିଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବରେ, ଧାରା 10A ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଯେପରି ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି,

---

([1]) [1952] ଆବେଦନ ମାମଲା 109, ପୃଷ୍ଠା 132.

ସେହିଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବୋରଷ୍ଟଲ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖି ଦଣ୍ଡର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ 23 ବର୍ଷ ବୟସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୋଗ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି। ତେଣୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ନଜରବନ୍ଦୀଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ ଭୋଗ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା। ଏହିପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମେ ଏହାକୁ ଏଭଳି ଧାରଣା କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ଏହି ଦଣ୍ଡ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ମୂଳ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ ସମୟରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଏପରି ପ୍ରକୃତିର ମାମଲାରେ, ଆଇନଟି ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷିରେ, ସରକାର ଧାରା 10A ର ଭାଷାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା କିମ୍ବା ଧାରା 10A ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ଜାରି କରିବାବେଳେ ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟତା ରଖିବା ବିଷୟରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ।

ଏହି ଅବଲୋକନ ସହିତ, ମୁଁ ମୋର ବରିଷ୍ଠ ସହକର୍ମୀଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସହିତ ସମ୍ମତି ଜଣାଉଛି।

ଏଚ ଏସ କେ ଆବେଦନ ଖାରଜ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ସ୍ୱିଡିଲ୍ ନାୟକ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।